Ankenævnet for Forsikring

Den 7. oktober 2015 blev i sag nr. 87947:

xxxxxxxxxxxxxxxxxxxx
xxxxxxxxxxxxxxx
xxxxxxxxxxxxxxx

mod

SEB Pension
Postboks 100
0900 København C

afsagt

k e n d e l s e :

Forsikringstageren har en pensionsordning med forsikring ved tab af erhvervsevne hos SEB Pension. Han klager over, at selskabet har afvist at anerkende, at hans generelle erhvervsevne er nedsat med mindst 2/3.

Selskabet har siden 1/11 2014 ydet halve helbredsbetingede ydelser og ydet halv præmiefritagelse til klageren. Selskabet har afvist at udbetale yderligere med henvisning til, at klagerens generelle erhvervsevnetab alene er nedsat med mellem halvdelen og 2/3.

Forsikringen giver ret til fulde invalideydelser og fuld præmiefritagelse, såfremt klagerens erhvervsevne på grund af sygdom eller ulykke nedsættes med mindst 2/3. Hvis erhvervsevnen grundet sygdom eller ulykke nedsættes med mindst halvdelen, er der ret til halve helbredsbetingede ydelser og halv præmiefritagelse. Ved ansættelse i blandt andet fleksjob anses klagerens indtjening som summen af arbejdsindtægt og eventuelle sociale og andre offentlige ydelser og tilskud, jf. forsikringsbetingelsernes § 18.

Klageren, der er født i 1962, er ufaglært arbejder. Fra 1989 og frem til 2004 var han medarbejder og produktionschef i virksomheden, og fra 2004 og frem til sin sygemelding i 2012 var han ansat som direktør i samme virksomhed. Han er tilkendt fleksjob og har for tiden en indtægt på 15.700 kr. om måneden.

I klageskema af 25/3 2015 har klageren bl.a. anført:

> ”1. Sagsfremstilling, kort redegørelse for sagen.
> Det drejer sig om en tvist ang. ansættelse af løn, som er afgørende for, hvor meget SEB Pension skal betale mig i mdr. ydelse. Som de har ’vurderet’ nu, kan de nøjes med at udbetale 50% af ydelsen.
> Ved en vurdering over 48.000 kr./pr. mdr., skal de betale 100 % (fuld ydelse).
>
> 2. Hvad vil De konkret opnå hos selskabet?
> Ændring af indtjening til minimum 55.000 kr./pr. mdr. Udbetaling af fuld ydelse fra 01/11 2014”.

I bilag vedlagt klageskema har klageren endvidere anført:

> ”SEB vurderer min indtjeningsevne til lige over 32.000 kr. om måneden set over hele mit erhvervsliv, (mit cv) dette mener jeg er helt forkert, de må se på de sidste 24 år i samme virksomhed og ikke blande tidligere beskæftigelse ind i beregningen.
> SEB tager udgangspunkt i mit cv og ikke i min faktiske jobfunktion som direktør for … A/S de sidste 10 år. Jeg var produktionschef de første 14 år.
>
> SEB skriver gentagende gange, at det ikke er min indtægt der ligger til grund, men den genneralle indtægt, set i forhold til geografisk område, stilling, og erhvervserfaring som danner grundlag for vurdering af indtægt. Det er forsikringsbetingelserne.
> Det mener jeg ikke de har gjort i mit tilfælde se bilag 2, linje 2 & 3 på side 2: ’kikker vi bl.a. på din uddannelse og alder’ De glemmer lige: tidligere virksomhed, se forsikringsbetingelserne på side 1. Længere nede på side 2: ’vi har gennemgået sagen, herunder dine personlige og økonomiske forhold’ Det har intet med sagen at gøre ifølge dem selv og forsikringsbetingelserne.
>
> Jeg har bedt om dokumentation for deres beregning (hvordan kommer SEB frem til 32.000 kr.) det ønsker SEB ikke at meddele mig.
>
> Inden for mit fag: produktion af elektronik var jeg absolut en kompetence og beskæftigede mig med produktion af udstyr til bl.a. … militær, satellit kommunikation samt avanceret måleudstyr til partikel forskning og havde ansvar for 20 - 25 ansatte, i perioder op til 50 ansatte. Jeg var ikke direktør for ingen ting, men havde et stort ansvar.
>
> Gennemsnits lønnen for en som mig (10 klasse udvidet afgangseksamen, 10 år som direktør) er ifølge [fagforeningen] 72.000 kr. om måneden. Bilag 3.
> Dette er en beregning ud fra deres medlemmers indtægt (lønindex).
>
> Jeg føler mig i den grad krænket af SEB over deres ’vurdering’ af mulig indtægt, som jeg ser det er den bestemt af at SEB ikke mener at man kan være dygtig (autodidakt) og tjene mange penge uden en videregående uddannelse. De holder sig ikke til forsikringsbestemmelserne.
> De kompetencer jeg har gennem 28 år i branchen kan man ikke læse sig til.
>
> Jeg har haft forsikringen i 20 år, på tegningstidspunktet var jeg produktionschef i … A/S.
> Forsikringen blev tegnet med en dækning på 20.000 kr./md. Ifølge assurandøren var der ingen tvivl om at det var hvad jeg ville få udbetalt ved mere en 2/3 erhvervsevnetab, jeg opfyldte forsikringsbetingelserne, hvis ikke, giver det ingen mening at tegne forsikringen.
> Jeg har indtil nu betalt ca. 600.000 kr. i præmie.

Jeg har ingen forståelse for at SEB nu, hvor jeg har brug for min erhvervsevnetabsforsikring ikke mener jeg opfylder forsikringsbetingelserne.

Jeg er tilkendt flexjob med en arbejdsevne på 1 til 1,5 time om dagen,
Som jeg ser det er SEB's vurdering baseret på at ved et hvilket som helst flexjob vil jeg tjene mere en 50% af 32.000 kr./md. = 16.000 kr./md. Dvs. så ophøre min udbetaling fra SEB.
Endvidere vil SEB´s vurdering betyde at hvis jeg på et tidspunkt skulle blive tilkendt førtidspension vil udbetaling fra SEB også ophøre.
Jeg mener det er spekulation i min situation til gavn for SEB.

Jeg finder det rimeligt hvis ankenævnet mener at en gennemsnits løn for en som mig er minimum 55.000kr om måneden. Endvidere ønsker jeg fuld udbetaling med tilbagevirkning fra d. 01/11-2014. Jeg kender ikke en i branchen med titel som direktør og ansvar for 20 personer som kun tjener 32.000 kr. om måneden.

For god ordens skyld vil jeg nævne at min løn var mellem 50.000 kr. og 80.000 kr. om måneden. Jeg er klar over det ikke har nogle betydning ifølge forsikrings betingelserne".

Hertil har selskabet i brev af 2/6 2015 bl.a. gjort gældende:

"Sagen omhandler, hvorvidt klageren siden 1. november 2014 har mistet mindst 66 2/3 % af sin generelle erhvervsevne, hvilket i givet fald berettiger ham til fuld erhvervsevnetabsdækning (løbende ydelser og præmiefritagelse).

Det er selskabets opfattelse, at klageren alene har mistet mellem 50 og 66 2/3 % af sin generelle erhvervsevne, og klageren har i overensstemmelse hermed modtaget halve ydelser og halv præmiefritagelse siden 1. november 2014.

Forsikringsbetingelser 88004, 'Forsikringsbetingelser for SEB Pensionsforsikring', er gældende for aftalen, og fremlægges som **Bilag A**, De relevante bestemmelser er §§ 18 og 21.

Det helbredsmæssige erhvervsevnetab

Der fremlægges ingen lægelige oplysninger, idet selskabet anerkender, at klagerens rygproblemer for tiden indebærer, at det helbredsmæssige erhvervsevnetab er 66 2/3 %.

Det økonomiske erhvervsevnetab

Som det allerede fremgår af det af klageren fremlagte brev af 23. december 2014, oppebærer klageren for tiden en månedlig indkomst på ca. 15.700 kr. (fleksjobledighedsydelse).

Dette beløb skal i henhold til betingelsernes § 18 stk. 2 sættes i forhold til hvad der i samme egn er almindeligt for fuldt arbejdsdygtige personer med tilsvarende uddannelse og alder. Det er opgørelsen heraf, der er sagens stridspunkt.

Sammenligningsgrundlaget er det lønniveau, som forventelig kan opnås af jævnaldrende personer, der har gennemført 10. klasse og ikke efterfølgende har opnået en formel erhvervsuddannelse. Rent bortset fra, at begrebet 'direktør' ikke indikerer noget som helst om forventeligt lønniveau, skal det understreges, at klageren ikke er fagdækket som 'di-

rektør' - og slet ikke i forhold til sin konkrete stilling forud for sygemeldingen specifikt de år, hvor virksomheden gik bedst.

Selskabet anerkender, at sammenligningsgrundlaget ikke er en ikke-beslutningstagende ufaglært arbejdskraft, idet klagerens cv, som gengivet i føromtalte brev af 23. december 2014, udtrykker at normdanneren er en person, der tillige kan påtage sig at lede andre. På den anden side kan personer med et cv som klageren generelt ikke påregne at være kvalificerede ansøgere til direktørstillinger til lønninger på 72.000 kr. månedligt. Den af klageren fremlagte [fagforeningsberegning] er alt for uspecifik (hvad er forventningen til 'direktøren'? og hvor mange stillingsopslag dækker beregningen over?).

Som nævnt oven for spiller klagerens konkrete indtægtsforhold forud for sygemeldingen ingen relevant rolle. Skulle nævnet alligevel vælge at tillægge den faktisk opnåede indtægt betydning, viser klagerens egne tal, at der dels har været enkelte konjunkturbestemte gode år, men det at blive præmieret for at løbe en erhvervsmæssig risiko indgår ikke i forsikringens indtægtsopgørelse, dels at klageren i de forud for sygemeldingen i 2013 foregående 4 år har haft en gennemsnitlig indkomst på 33.202 kr.

Dokumentationen herfor er klagerens håndskrevne opgørelse og de skattemæssige årsopgørelser for 2009-2012, der samlet fremlægges som **Bilag B**. Klagerens beregninger inkluderer aktieindkomst på i alt 200.000 kr. Fraregnes denne, udgør klagerens egentlige AMB-pligtige løn alene 29.036 kr. i perioden 2009-2012.

Hvis nævnet er enig med selskabet i, at normdannerens løn ikke udgør mindst 47.100 kr. månedligt, har klageren ikke mistet mindst 66 2/3 % af sin økonomiske erhvervsevne".

Heroverfor har klageren i brev af 6/7 2015 bl.a. bemærket:

"Ang. Uddannelse og titel.
SEB udhuler i mit tilfælde begrebet 'direktør' da jeg ikke har en faglig uddannelse.
Den typiske direktør i min branche, på min alder eller ældre er autodidakt. Startende som selvstændig efter nogle år i anden virksomhed. Det er først indenfor de sidste 15 år at der findes uddannelser som gør en fagligt kvalificeret til et job som produktionschef/chef inden for elektronik produktion uden forudgående erhvervserfaring. Hvad mener SEB med at jeg ikke var direktør, specifikt da virksomheden gik bedst? Havde jeg da ikke noget at lave elle hvad? Hvad var min konkrete stilling så?

Jeg har i 25 år arbejdet i den samme virksomhed, 15år som produktionschef, 10år som direktør heraf 8 år som ejer af virksomheden. Som jeg har skrevet i min klage havde jeg bl.a. … koncernen som kunde, det har man kun hvis man er en 'kompetent' person/virksomhed. Alene det at virksomheden har kunnet klare sig i nu 28 år viser at de personer der har været involveret i ledelsen af virksomheden kan deres arbejde.

En uddannelse på CBS (copenhagen business school) eller lignende gør ikke en til leder hvis man ikke har det i sig.

Ang. [Fagforenings] beregning.
[Fagforeningen]s løn beregner kan bruges da det er et lønindex baseret på deres medlemmers indtægt. En stor del af [fagforeningens] medlemmer er ufaglært, derfor kan man under punktet 'uddannelse' vælge 10. kl. Folkeskole. Deres medlemmer i en lignende alder, uddannelse og stilling tjener mellem 55.000 kr. og 85.000 kr. om måneden (gennem-

snit ca. 70.000 kr.) Derfor mener jeg at en indtægt for en som mig er minimum 55.000 kr. om måneden.

Uanset beregning fra [fagforeningen] vil jeg fastholde at 55.000 kr./md. er et absolut minimum for en med min baggrund.

Ang. Indtægtsforhold.
SEB skriver: dels har været enkelte konjunkturbestemte gode år. Hvad er det for noget udokumenteret sludder at skrive, SEB har ikke regnskaber for virksomheden, tror SEB at det jeg har udbetalt til mig selv er det samme som virksomheden havde i overskud?

Til oplysning kan jeg sige at regnskabet for 2004 til 2008 (omsætning og overskud) ikke adskiller sig væsentligt for omsætning og overskud i en 10årig periode før jeg købte virksomheden, der har været en vækst på ca. 3% om året.

SEB skriver: men det at blive præmieret for at løbe en erhvervsmæssig risiko og så videre, hvad mener SEB med det? Jeg har aldrig bedt om at en indtægt for en som mig skulle beregnes ud fra det år hvor jeg hævede mest i løn (2005. 1.173.386 kr)

Næsten alle virksomheders omsætning kan måles i forhold til konjunktur, at kalde det en præmie når det går godt, finder jeg særdeles nedladende. Som om det kun er hårdt arbejde når der er lav konjunktur. De sidste 4 år fra 2009 til 2012, var de dårligste år i virksomhedens historie. På grund af krisen var der et omsætnings tab på 30 % . Det samme oplevede langt de fleste andre produktions virksomheder. Ved mådehold har der aldrig været røde tal på bundlinjen i regnskabet.

At SEB lægger op til en omgåelse af deres egne forsikringsbetingelser, se linjen: 'skulle nævnet alligevel vælge at tillægge den faktisk opnåede indtægt betydning osv.' viser igen at SEB gradbøjer forsikringsbetingelser til deres fordel. De har ikke på noget tidspunkt fremlagt dokumentation for hvad det er normalt for en som mig at tjene, det eneste de har brugt er min indtjening de sidste 3 år i virksomheden, de kommer frem til at det normale at tjene for en som mig er lige over 32.000.

Tankevækkende at det svare til hvad jeg havde i løn de sidste 3 år. Som jeg ser det er det min løn og ikke forsikringsbetingelserne der er normdannede.

Ang. Tegning af forsikring.
SEB har ingen kommentar. Så jeg prøver igen:

Da forsikringen blev solgt til mig var jeg produktionschef med 5 års erfaring i virksomheden. Formålet med forsikringen var at undgå en stor lønnedgang ved tab af erhvervsevne. Som SEB nu tolker forsikringsbetingelserne, kan de helt undgå at betale nogen ydelse allerede ved en løn som fleksjob berettiget på 16.500 kr. om måneden. Det sandsynlige en virksomhed vil betale mig for 1 til 2 timers arbejde om dagen, vil være omkring 20.000 kr. om måneden. Jeg kan ikke varetage at leder job med 5 til 10 timers arbejdsevne om ugen. Jeg mener at en lønnedgang fra 51.500 kr. om måneden (gennemsnit af min indtægt, bilag 2, SEB bilag b) til 20.000 kr. om måneden må betegnes som stor. Jeg er klar over at hvis nævnet skulle sætte min indtægt til 55.000 kr./md. vil jeg kun få halv ydelse med et job til 20.000kr/md. Men modsat SEB opfører jeg mig anstændigt, og går ikke efter en løn ansættelse på 61.000 kr./md. som vil betyde fuld ydelse ved en fleksjob løn på 20.000 kr./md.

Det var ikke på opfordring fra mig at aftalen blev indgået, men kontakt fra forsikringsselskabet til mig. Jeg finder det forkasteligt at de render fra de beregninger de lavede da de solgte forsikringen til mig, Specielt det forhold at jeg havde et større ansvar da jeg solgte virksomheden end da aftalen blev indgået. Hvis SEB får medhold har de solgt et dårligt produkt til mig, grænsende til grov vildledning".

Heroverfor har selskabet i brev af 27/7 2015 bl.a. anført:

"Der er ikke dokumentation for klagerens oplysning om, hvordan produktet er beskrevet i forbindelse med tegningen af forsikringen. Det bør derfor lægges til grund, at klageren ikke har fået forklaret andet, end hvad der følger af forsikringsbetingelserne.

Selskabet har herudover ikke yderligere kommentarer, og sagen kan forelægges nævnet på det foreliggende grundlag".

Nævnet har fået forelagt sagens bilag, herunder den korrespondance mellem selskabet og klageren, der ligger forud for sagens indbringelse for nævnet.

Af forsikringsbetingelserne fremgår det bl.a.:

"**§ 18. Hvornår dækker forsikringen**
Forsikringen giver ret til erstatning, hvis forsikrede ved et af forsikringen omfattet skadetilfælde mister evnen til at tjene penge ved egen arbejdsindsats.

Tab af erhvervsevne foreligger, når forsikrede ikke længere er i stand til at tjene - bedømt under hensyntagen til forsikredes nuværende tilstand, uddannelse, og tidligere virksomhed - hvad der i samme egn er almindeligt for fuldt arbejdsdygtige personer med tilsvarende uddannelse og alder.

Der er således tale om en generel og ikke individuel målestok, idet forsikredes erhvervsevne vurderes i forhold til alle erhverv af beslægtet karakter - herunder også erhverv, hvortil der må påregnes omskoling.

Ved vurderingen af forsikredes indtægt indgår eventuelle direkte eller indirekte offentlige tilskud, som forsikrede og/eller forsikredes arbejdsgiver er eller kan være berettiget til at modtage, som led i forsikredes hele eller delvise forbliven på arbejdsmarkedet - herunder indtægter fra fleksjob og lignende.

Den omstændighed, at der tilkendes den forsikrede en pensionslignende ydelse fra det offentlige, giver ikke ret til erstatning.

SEB Pension må ved vurderingen kun forudsætte, at der er sket omskoling til erhverv, som man med rimelighed kan forlange, at den forsikrede påtager sig.

…
§ 21 Hvad dækker forsikringen
Erstatning for tab af erhvervsevne betales i overensstemmelse med § 23 eller 24, såfremt erhvervsevnen nedsættes med halvdelen eller mere af den fulde erhvervsevne, efter følgende regler:

- nedsættes erhvervsevnen med mellem 1/2 og 2/3 af den fulde erhvervsevne, udbetales halvdelen af forsikringsydelsen. SEB Pension kan gøre det til en betingelse, at forsikrede mindst tilkendes offentlig almindelig eller forhøjet almindelig førtidspension, og at tilkendelsen heraf alene kan begrundes i helbredsmæssige forhold.
- nedsættes erhvervsevnen med 2/3 eller mere af den fulde erhvervsevne, udbetales hele forsikringsydelsen.

Genvindes erhvervsevnen, således at denne ikke længere er nedsat med 1/2 eller mere, standser udbetalingerne. SEB Pension kan til enhver tid kræve dokumentation for, at forsikrede opfylder betingelserne for at få erstatningen udbetalt.

…
Særlige vilkår for dækning for Tab af erhvervsevne ved ulykkestilfælde eller som følge af sygdom

§ 24. Hvad dækker forsikringen
Forsikringen giver ret til udbetaling af forsikringsydelsen, såfremt tabet af erhvervsevnen skyldes et ulykkestilfælde eller er en følge af sygdom".

Nævnet udtaler:

Selskabet har udbetalt halve helbredsbetingede ydelser siden den 1/11 2014, men har afvist at udbetale fulde ydelser med henvisning til, at klagerens erhvervsevne alene er nedsat med mellem 1/2 og 2/3.

Selskabet har til støtte for, at klagerens erhvervsevne er nedsat med mellem 1/2 og 2/3, gjort gældende, at det fremgår af forsikringsbetingelserne, at offentlige tilskud til fleksjob mv. i henhold til forsikringsbetingelserne indgår i indtægtsgrundlaget, og at de 15.700 kr., klageren aktuelt modtager i fleksjobledighedsydelse udgør mere 1/3 af det lønniveau, som i samme egn er almindeligt for fuldt arbejdsdygtige personer med tilsvarende uddannelse og alder som klagerens.

Selskabet har uddybende anført, at det har baseret sin vurdering på, hvad det gennemsnitlige indtægtsgrundlag er for personer, der er jævnaldrende, og som klageren har gennemført 10. klasse og ikke efterfølgende har opnået en formel erhvervsuddannelse. Selskabet har anerkendt, at sammenligningsgrundlaget ikke er en ikke-beslutningstagende ufaglært arbejdskraft, men en person, der kan påtage sig at lede andre. Selska-

bet har på denne baggrund vurderet, at sammenligningsgrundlaget er lige over 32.000 kr. om måneden.

Klageren har hertil anført, at selskabet i sin vurdering af klagerens generelle erhvervsevnetab skal tage hensyn til, at han i en lang årrække har arbejdet som leder og direktør i virksomhed med over 25 ansatte, og at han i perioden har tilegnet sig en højt specialiseret viden.

Klageren har til støtte for sin påstand om, at hans generelle erhvervsevne er nedsat med mindst 2/3 vedlagt en lønberegning fra Krifa.dk, der viser, at en person med en stillingsbetegnelse som direktør, 10. klasse udvidet afgangseksamen, samt 10 års ledererfaring gennemsnitligt tjener omkring 72.000 kr. om måneden.

Selskabet har hertil anført, at personer med et CV som klagerens generelt ikke kan påregne at være kvalificerede ansøgere til direktørstillinger til lønninger på 72.000 kr. månedligt.

Klageren har over for nævnet tillige anført, at selskabet i forbindelse med forsikringens tegning har givet ham forkerte oplysninger om, i hvilket omfang og med hvilke beløb forsikringen dækkede i tilfælde af tab af erhvervsevne. Selskabet har heroverfor anført, at det har rådgivet klageren i overensstemmelse med forsikringsbetingelserne, og at klageren ikke har ført tilstrækkeligt bevis for andet.

Nævnets flertal udtaler:
Efter en gennemgang af sagen – herunder oplysningerne om klagerens uddannelses- og erhvervsmæssige baggrund samt oplysningerne om hans månedlige indkomst og efter en samlet vurdering finder flertallet, at han ikke har bevist, at hans generelle erhvervsevne efter den 1/11 2014 er nedsat med 2/3 eller derover. Flertallet har herved lagt vægt på, at det fremgår af forsikringsbetingelserne, at bedømmelsen af erhvervsevnetabet skal ske ud fra en generel målestok, hvor alder og forsikredes uddannelsesniveau er de afgørende kriterier.

Flertallet kan herefter ikke kritisere, at selskabet alene har udbetalt halve helbredsbetingede ydelser og har ydet halv præmiefritagelse efter den 1/11 2014.

Nævnets mindretal udtaler:
Efter en gennemgang af sagen – herunder oplysningerne om klagerens uddannelses- og erhvervsmæssige baggrund samt oplysningerne om hans månedlige indkomst i sit nuværende fleksjob – og efter en samlet vurdering finder mindretallet, at han har bevist, at hans generelle erhvervsevne efter den 1/11 2014 er nedsat med 2/3 eller derover.

Mindretallet har blandt andet lagt vægt på, at klageren under sin langvarige ansættelse i virksomheden, herunder som produktionschef og siden som direktør i en længere årrække, efter det oplyste har tilegnet sig omfattende ledelsesmæssige og faglige kvalifikationer inden for produktionsvirksomhedens område. Mindretallet finder, at de kvalifikationer, han har opnået herigennem, kan sidestilles med forsikringsbetingelsernes uddannelseskriterium, og at han på det foreliggende grundlag har bevist, at personer med tilsvarende faglige og ledelsesmæssige kvalifikationer med tilsvarende alder som hans ville have været i stand til at tjene mere end 47.100 kr. om måneden.

Afgørelsen træffes efter stemmeflertallet.

Herefter

b e s t e m m e s :

Klageren får ikke medhold.

Marianne Højgaard Pedersen
formand